

(Türk gemi kurtarma anonim şirketi) teşkili hakkında kanun

(Resmî Gazete ile neşir ve ilân: 17/VII/1932 - Sayı: 2151)

No.
2070

Kabul tarihi
9 - VII - 1932

BİRİNCİ MADDE — İstanbul ve Çanakkale boğazları mutakalarında vukubulacak gemi kurtarma işlerini inhisar altına almağa ve bu inhisarı işletmek ve bilhassa Türk kara sularında ve icabında açık denizlerle eenebi sularında kazazede gemileri ve hanulelerini ve yolcu ve mürettebatını kurtarmak, bunlara yardım etmek ve çekmek gibi işleri yapmak üzere (Türk gemi kurtarma anonim şirketi) namında bir şirket teşkiline Hükûmet mezdundur.

İKİNCİ MADDE — Şirketin esas sermayesi beheri 50 türk lirası kıymeti itibarile 10 000 nama muharrer hisseye münkasem 500 000 türk lirasından ibarettir. Gerek Türkiye Seyrisefain idaresinin Türk gemi kurtarma limitet şirketindeki yüzde kırk beş hissesile yine mezkûr idarenin malı olan Alemdar vapurunun bedeli ve gerek Türk gemi kurtarma limitet şirketini diğer şirketlerinin hisselerile hususî eşhasa ait tahlisiye vapurlarının işbu kanunun 6 ncı maddesi mucibince takdir olunacak kıymetleri şirketin ilk sermayesini teşkil edip bu kıymetlere mukabil, eshabına , çıkarılacak 500 000 türk liralık hisse senetlerinden hisse senedatı verilir.

Mütebakı hisse senetleri evveleminde Hazinenin şirketteki hissesini yüzde yetmişe iblâğ etmek üzere Hükûmet tarafından taahhüt olunur. Mütebakisi diğer hissedarlara ve bunlarca mübayaa edilmediği takdirde hariçte taliplerine satılır.

Yukarıki fıkra mucibince Hükûmetçe taahhüt olunacak hisse senetleri miktarı Hazine hissesini Yüzde yetmişe iblâğa kifayet eylemediği surette diğer müessis hissedarlar Hazine hissesini Yüzde yetmişe iblâğa kifayet edecek miktarı Hazineye satmağa mecburdurlar.

Heyeti umumiye kararı ve Hükûmetin müsaadesile şirket sermayesi nisf nisbetinde tezyit olunabilir.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Türkiye Seyrisefain idaresinin teşekkül edecek şirkete devredeceği Türk gemi kurtarma limitet şirketindeki hissese Alemdar vapuru Hazinenin işbu şirketteki ilk hissesini teşkil eder.

DÖRDÜNCÜ MADDE — Şirketin müessisleri bir taraftan Hazine diğer taraftan bu kanun mucibince şirkete hissedar olarak girecek olan ve elyevm faaliyette bulunan tahlisiyecilerdir. Bunlardan ikinci madde mucibince sahip olacakları hisselerini satmak isteyenler satılacak hisselerini evvelâ Hazineye teklif edeceklerdir.

BEŞİNCİ MADDE — Şirkete aynı sermaye olarak girecek tahlisiye vapurları tahlisiye hizmeti noktai nazarından beynelmilel usullere göre tasnife tâbi tutulacaktır.

ALTINCI MADDE — Şirkete aynı sermaye olarak konacak tahlisiye vapurlarının alât ve edevatı tahlisiyeleri ile karada ve denizde mevcut demirbaş eşyalarının bedelleri İstanbuldaki İngiliz Loidi mühendisinin iştirakile ikisi İktisat ve kâleti, ikisi ashabı sefain tarafından müntehap beş kişilik bir ehli vukuf heyetince takdir olunur. Bu heyetin takdir ettiği kıymeti kabul etmiyen vapur sahipleri

vapurlarını başka işlerde kullanmakta veya memleket dahil ve haricinde taliplerine satmakta serbestirler.

YEDİNCİ MADDE — Bileümle umumî masraflarla sermaye için yüzde on amortisman payı ve yüzde on ihtiyat akçası çıktıktan sonra tahakkuk edecek safi temettüden evvelâ Hazine de dahil olduğu halde bilûmum hissedarlara yüzde dokuz ilk temettü, şirket memurun ve müstahdeminiye birer maaş nisbetinde ikramiye verildikten sonra bakiyenin yarısı inhisar hakkı olarak Hazineye verilir. Mütebakisi keza Hazine de dahil olduğu halde umum hissedar arasında taksim olunur.

SEKİZİNCİ MADDE — Birinci maddede inhisar mıntakası olarak gösterilen mahallerdeki limanlarda gemi kurtarmağa ait olarak verilmiş olan inhisarlar kaldırılmıştır.

DOKUZUNCU MADDE — Tahlisiye ücretleri bidayeti mukavelede tekarrür ettirilmediği hallerde beynelmilel kabul edilmiş usullere tevfikân açık mukavele ile ve hakeme müracaat suretile tayin olunur.

ONUNCU MADDE — Müessisler bu kanunun neşri tarihinden itibaren üç ay zarfında şirket esas mukavelenamesini tanzim ve İktisat vekâletine ita etmeğe mecburdurlar. Bu müddet lüzumu halinde bir defaya mahsus olmak ve üç ayı geçmemek üzere Hükûmetçe temdit olunabilir.

ON BİRİNCİ MADDE — İktisat vekâleti şirketin muamelât ve hesabâtını tetkik ve murakabe etmek üzere şirket nezdinde daimî bir komiser ve Maliye vekâleti de icabına göre bir murakıp bulundurmağa salâhiyettardır. Komiser ve murakıbın tahsisatı İktisat ve Maliye vekâletlerince tayin ve şirketçe Hazineye tevsiye olunur.

ON İKİNCİ MADDE — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

ON ÜÇÜNCÜ MADDE — Bu kanunun hükümlerini icraya Maliye ve İktisat vekilleri memurdur.

11 temmuz 1932 . .

<i>Cümhuriyet Reisliğine yazılan tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	10 - VII - 1932 ve 1/376
<i>Bu kanunun neşir ve ilânının Başvekilliğe bildirildiğine dair Cümhuriyet Reisliğinden gelen tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	11 - VII - 1932 ve 4/524
<i>Bu kanunun müzakerelerini gösteren zabıtların cilt ve sayfa numaraları</i>	:	Cilt Sayfa 8 248